

Conversations with Deloitte Thailand

Conversations with Deloitte Thailand - Podcast October 2020

EP. 3 - Family Business | Wealth & Relationships

Dr. Wit Sitthivekin, Podcast host

Phansak Sethsathira, Leader, Deloitte Private Thailand

Synopsis

Family owned business is crucial to the Thai economy. It is account for more than 70% of the economy. What is the secret of managing a successful and sustainable family owned business? Khun Phansak Sethsathira, Partners and Leader of Deloitte Private Thailand will share with us.

Dr.Wit | FYI by Deloitte today, we will talk about 'Family Business'. Did you ever wonder about wealthy people, super rich families with many family members, how do their manage their business? Today, I am with Khun Phansak Sethsathira, Leader of Deloitte Private Thailand to discuss about 'Family Business'. Let me ask you this Khun Phansak, does a family really needs family rules?

Phansak | We have our a service called "Family Enterprise Consulting". No one wants conflicts in their family, right? We might say that we have no conflict in our family. But we need to look into the future. We have children, grandchildren. In the future, we may have in-laws. These people

comes from different backgrounds and have different attitudes. They do not have the same DNA. The might see things differently. Therefore, it is a good idea to set some rules of what family members can do or cannot do to avoid conflicts in the family.

Dr.Wit | There is one word I heard since I was young. Gong si – same idea, right? Now, what is the purpose of a family constitution?

Phansak | The main principle of having family constitution is fairness, to allow members of the family to live together harmoniously without anyone taking advantage or feeling disadvantage.

Dr.Wit | | In movies, especially Hong Kong movies. The in-laws are considered outsiders so they have nothing to do with the family business. Elements like this is the principle of the family constitution, right? The family members, outsiders?

Phansak | We can set those rules in the family constitution. It is like a company. In a company, there is an organisation structure,

top management, middle management, etc. It is the same with a family board. We can set the same structure and rules on the rights of family members and in-laws.

Dr.Wit | Does a family needs a family board?

Phansak | A family can have a family board. They can also have a family office, in the same sense as a project management. The roles are to support & organise family activities as well as, providing advice.

Dr.Wit | Now, each family is different. Is there a 'rule of thumb' that can be apply to every family? From Deloitte's experience, how do we identify the rules to fit the DNA of each family?

Phansak | First of all, we need to talk to the main member of the family on what they want. What is the family vision? What is the family perspective? This is the starting point. Then, we interview with other family members to see what they want and blend in our advice. Since there is no rule of thumb, it is

a tailor-made advice to fit each family.

Dr.Wit | Now, we have a family constitution but not all family member would accept this constitution right? As Deloitte is an outsider & is hired by certain family member, so there might be doubts from other family members on our credibility and fairness. How do we manage that?

Phansak | We need to let the family members know our objectives and roles and that we are neutral, regardless of which family member bringing us in. Our role is a facilitator, who always be neutral. And our job is to listen to the needs of each of the family member. Another common issue in family business is next generation leaders, a successor. We also provide advice on the succession planning to ensure smooth transition and lessen the conflicts between generations.

Dr.Wit | So, as an advisor, we give recommendations and talk to the family to develop a suitable plan for the family.

Phansak | That is correct.

Dr.Wit | I think it is a good idea to have a family constitution. Another important matter is wealth management. How to divide the money for each family member? As in a TV series, some get 40%, another get 40%, some person get just 15%. Dividing wealth is a very sensitive issue. How do we manage this?

Phansak | How you would like to manage wealth is actually at the family's decision. Deloitte's role is an advisor. addressing points for their consideration. Assuming there are 3 children, would the wealth be divided equally? Why is it divided equally? One child may have contributed to the family business more than another while some may not have contributed to the family business at all. Or some may say that they have their own interest and would like no involvement in the family business. These are also points to consider. Would we divide the shares or even the inheritance to all our children equally? What about the 3rd generation? Some of our children may have children. Some may not. Should the wealth still be divided equally to each member of the family? Or should we reserve 50% for the family capital, another 50% to invest in something else and distribute the dividends to each family branch? This is something a family need to consider.

Dr.Wit | But a family constitutions are not legal binding, is that right?

Phansak | No it is not. But when we start talking about the "law" or "legal" in the family, the feeling is that you are ready for a confrontation or a war. Family constitution is like a framework for family members, governing rules that tell you what you can or cannot do to avoid conflicts, to avoid any legal actions in the family, to avoid losing the concept of a family, to avoid wealth being dilute which, in the end, can weaken the family.

Dr.Wit | What is the indicator for a good management? Are there any criteria or KPIs for a good family constitutions?

Phansak | There are no indicators as such. But Deloitte has a program called Best Managed Company or BMC. We conduct a workshop to review your family business, the business plan, financial stability, management approach. Then, we do the analysis on how your organisation is doing, areas of improvement, etc. And if the company meet all the criteria, BMC logo will be provided as a guarantee that your business is "best managed". You can put BMC logo on our business card or company website to promote it as well.

Dr.Wit | Now, when there are conflicts in the family, what is Deloitte role?

Phansak | What we can help is we act as one members of Family board. As I said earlier, we are neutral. Our guidance is based on our extensive experience in Family Enterprise Consulting.

Dr.Wit | I believe that some large businesses may already have their family constitution. Now, how big of a family that one family should start consider having a family constitution.

Phansak | Actually, it can be any size, large or small.

Dr.Wit | What is "Large or small" in this sense- Number of family members? Wealth?

Phansak | Actually we can look at both factors. But mainly it is about number of family members. Some families have hundreds family members where it is getting very difficult for every member to meet, take years sometimes. So many families include Family Outing in their Family Constitution. It is going back to the basic concept of connecting people in the family by having activities

together, spending time together. Issues like this can be included in the family constitution.

Dr.Wit | As you can see, what we saw in some movies or series are real problems in family businesses but having a family constitution can help with better management and reduce the problems. Thank you Khun Phansak, Leader of Deloitte Private Thailand to share this topic with us.

Conversations with Deloitte Thailand

Conversations with Deloitte Thailand - Podcast

ตุลาคม 2020

ตอนที่ 3 - ธุรกิจครอบครัว | กงสี และความสัมพันธ์

ดร. วิกย์ สิกริเวคิน

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ เซตเสตีเยร พาร์กเนอร์ และ หัวหน้าทีม ดีลอยท์ โพรเวท ประเทศไทย

Synopsis

ธุรกิจครอบครัว ถือเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยคิดเป็นสัดส่วนกว่า 70% ของระบบเศรษฐกิจ ลุงฟัง วิธีการบริหารจัดการธุรกิจครอบครัวเพื่อความมั่นคงที่ยั่งยืน โดย คุณพันธมิตรกิตติมศักดิ์ เซตเสตีเยร พาร์กเนอร์ และ หัวหน้าทีม ดีลอยท์ โพรเวท ประเทศไทย

ดร.วิกย์ | กำโม่พี่แย่งธุรกิจของผม น้อง 3 น้อง 3 ไม่เคยทำงานเลยทำมาจะมาอยู่ในกองของเรา FYI by Deloitte ในวันนั้นครับ จะมาคุยกันประเด็นที่เรียกว่า Family Business หรือว่าธุรกิจครอบครัวครับ ท่านผู้ชมเคยถามไหมครับ เวลาที่ครอบครัวมีความมั่นคงเยอะๆ มีสมาชิกครอบครัวเยอะๆ เขาบริหารจัดการกันด้วยวิธีการอะไรบ้าง วันนี้ครับ ผมอยู่กับคุณพันธมิตรกิตติมศักดิ์ เซตเสตีเยร นะครับ จะมาคุยกับเราในประเด็น Family Business ผมขอถามนิดนึง ครอบครัวครอบครัวนึงอยู่ด้วยกัน จำเป็นต้องมีกฎกติกาด้วยหรือครับ

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | จริงๆ เรามีธุรกิจแบบหนึ่งที่เราเรียกว่า Family Enterprise Consulting คือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับธุรกิจครอบครัว ถ้าเราไม่ยอมให้มี Conflict นะครับ หรือเราจะบอกว่าตอนนี้ครอบครัวเรารักกันดีอยู่ แต่ว่าอยากให้มองเลยไปในอนาคตว่า อีกหน่อยเรามีลูกหลานเรามีเมีย เรามีสะใภ้เข้ามา นะครับ คนพวกนี้อาจจะความ

เข้าใจ หรือ DNA ไม่ตรงกัน ตั้งแต่เราโตขึ้น เพราะฉะนั้นเนี่ยบางทีเราบอกก่อนว่าจะไรก็ได้ ทำไม่ได้ นะครับ ใครที่มีสิทธิ์มีเสียงในครอบครัว ไม่ใช่ว่าถึงเวลาทะเลาะแล้วต่างคนต่างอยู่

ดร.วิกย์ | มีอยู่คำหนึ่งได้ยินตั้งแต่เด็กเลย คล้ายๆ กับ โหม กงสี ก็คือในลักษณะแบบนี้ คืออยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มก้อนใหญ่ ที่นี้คำว่าธรรมนูญครอบครัว มีประเด็นอะไรหลักๆ บ้างครับที่คนเขาจะนึกถึงกัน

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | หลักสำคัญของการมีธรรมนูญครอบครัว คือเพื่อความยุติธรรม นะครับ ให้คน ให้สมาชิกในครอบครัวยังใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันได้ และรู้สึกว่ามันไม่ได้เอาเปรียบ หรืออันเสียเปรียบ

ดร.วิกย์ | เอาง่ายๆ นะครับ ผมเคยได้ยิน ดูตามหนัง โดยเฉพาะหนังฮ่องกงนะ ซ้อใหญ่ ซ้อเป็นคนนอกตระกูล ซ้อจะมาทำทุกอย่างกิจการตระกูลไม่ได้ แต่ซ้อก็ได้ทำงานเป็นกำลังใจให้พี่ธนะ พี่ยุใหญ่เธอเติบโตมาได้ เพราะอัน แบบนี้ก็เกี่ยวข้องไหมครับ องค์ประกอบ เช่น อันนี้เป็นแกนหลักของครอบครัว อันนี้เป็นคนนอก เกี่ยวไหม Family Member มาจากไหนอะไรยังไง

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | เราสามารถเขียนลงไปในธรรมนูญครอบครัวได้ครับว่า เวช สะใภ้ ภาษาอังกฤษเขาเรียกกันขำๆ

ว่า In law In law มีสิทธิ์ มีเสียงหรือเปล่า ในการบริหารกิจการ นะครับ หรือถ้าเรานึกภาพบริษัท บริษัทที่มีโครงสร้าง มี Board มี Management มี Middle Management อะไรก็แล้วแต่ ครอบครัวก็เหมือนกัน มี Family Board นะครับ เวช สะใภ้ สามารถขึ้นไปออกสิทธิ์ออกเสียงเป็น Board ได้หรือเปล่า

ดร.วิกย์ | Family ก็ต้องมี Board เหมอ

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | สามารถทำได้ เป็น Family Board นะครับ อีกกรณีหนึ่ง คือ เป็น Family Office นะครับ เพื่อสนับสนุนให้ครอบครัวทำกิจกรรม เหมือนเป็น Project Management ที่เข้ามา Support รวมถึงการให้มุมมองให้คำปรึกษาอะไรก็ยังมีอยู่ในวิสัยครับ

ดร.วิกย์ | แต่ว่าที่นี้ แต่ละครอบครัวคงจะมีลักษณะ หรือธรรมชาติที่ไม่เหมือนกัน มีสูตร พูดย่อยๆ Rule of Thumb โหม เช่น ทุกอย่างต้องเป็นแบบนี้ เช่น เวช สะใภ้ไม่ควรเข้ามายุ่ง จากมุมมองของดีลอยท์ซึ่งก็คงจะมีประสบการณ์มาจากทั่วโลกมาอยู่แล้วเนี่ย วิธีการทำงานของเรา กับครอบครัวที่บอกว่าผมอยากให้ดีลอยท์ เข้ามาช่วย วิธีการทำงานที่จะ Identify DNA ของแต่ละครอบครัว เราใช้วิธีการอะไรครับ

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | เริ่มต้นเราต้องมาพูดคุยกับสมาชิกหลายๆ ใน

ครอบครัวก่อน ว่าในมุมมองของเขาเนี่ย เขาอยากเห็นอะไร อะไรคือ Family Vision คุณหวังอะไร คุณอยากได้ อะไร มีมุมมองอย่างไร อันนี้ก็คือจะเป็นสิ่งที่เราเริ่ม แล้ว ก็ ลองสัมภาษณ์กับสมาชิกดูว่ามีความต้องการยังไง ในขณะเดียวกันก็เติมประสบการณ์ของเราเข้าไป นะครับ เพื่อ Blend คือต้องเรียนแบบนี้ว่า เนื่องจากไม่มี Rule of Thumb ทำให้บางครั้ง ทุกงานเหมือนถูก Tailor ขึ้นมา เพื่อให้เหมาะกับครอบครัวนั้นๆ เหมอ

ดร.วิกย์ | เข้าไปแล้วคงไม่ใช่ Family Member ทุกคนที่จะไหวตัวธรรมนูญนี้ วิธีการในการที่จะเข้าไปสร้างความเข้าใจ เพราะว่าดีลอยท์เป็นคนนอก ใครจะไปเชื่อ อยู่ดีๆ อาจจะมีหัวหน้าครอบครัว หรือบางทีอาจจะบอกว่า คนนี้พร้อมเราอาจจะต้องเอื้อพร้อมแน่นอนเลย แบบนี้เราจะมีวิธีการแทรกตัวเข้าไปทำงานอย่างไรครับ

พันธมิตรกิตติมศักดิ์ | ก่อนอื่นนะครับเราต้องเข้าไปพูดคุยกับสมาชิกหลักๆ ของครอบครัวก่อนนะครับ แล้วก็ออกวัตถุประสงค์ที่เราเข้ามา ต่อให้เป็นพี่ใหญ่หรือพร้อมที่เราเข้ามา เราก็ต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่อย่างนั้นสุดท้ายทำขึ้นมาไม่มีใครเชื่อ เพราะเขาก็จะมองว่า เราทำตรงนี้ขึ้นมาเพื่อตอบใจยกพี่ใหญ่พร้อมหรือเปล่า แต่จริงๆ ไม่ใช่ เพราะฉะนั้น Role ของเรา เรียกว่าเป็น Facilitator คือเป็นคนกลางที่เชื่อมประเด็นความต้องการของแต่ละคนในสมาชิกครอบครัวเข้ามา อีกประเด็นหนึ่งที่ผมอยากเสริม

ก็คือ บางครั้งคนที่สร้างธุรกิจขึ้นมาเนี่ย ยังไม่ค่อยมั่นใจ ในการที่จะถ่ายทอดให้กับรุ่นถัดไป

ดร.วิทย์ | Succession ใช้ไหม

พันธมิตร | Succession Planning คือเวายังมีความกังวลอยู่ว่าลูกพร้อมหรือเปล่า ถ้ามารับรองจะทำได้ดีเหมือนตัวเองไหม ในขณะที่ลูกก็มีความมั่นใจว่า ถ้าวันขึ้นมาทำ ทำไม่เหมือนรุ่นพ่อหรืออก วันต้องทำได้ดีกว่า อันนี้ก็เป็นเรื่องที่เราเข้าไปให้คำปรึกษาเนะครับ คือการเปลี่ยนถ่าย และให้มัน Smooth ขึ้น ลด Conflict ที่เกิดขึ้นระหว่างรุ่น ระหว่าง Generation

ดร.วิทย์ | พูดง่ายๆ ในฐานะที่เป็นที่ปรึกษา คือเราบอกเขาว่าแนวทางในการที่จะเผด็จทางหรือ Succession Plan จะเป็นยังไง ก็เอาไปเสนอให้กับทาง Family เขาไปดู แล้วก็หาจุดลงตัวร่วมกัน

พันธมิตร | ใช้ครับ

ดร.วิทย์ | อีกส่วน อยู่กันเยอะ มีธรรมนูญก็ดีนะครับ ก็คงเหมือนรัฐธรรมนูญมั้ง หน้าตา ก็คงมีหลายๆ มาตรา อะไรอย่างนี้เนะ องค์ประกอบเหล่านี้ อีกส่วนสำคัญมาก เรื่องของแบ่ง Wealth หรือความมั่งคั่ง คนนี้ได้เห็นเท่าไร ดูง่ายๆ ในเรื่องเลือดพันคนจาง จำได้ไหมตอนแบ่งเนะ คนนี้เอาไป 40 คนนี้เอาไป 40 คนนี้ได้ไป 15 อ้าวตายแล้ววันก็มีลูกแล้วจะยังงั้นบ้าง ตรงนี้ ความละเอียดอ่อนของมันเป็นอย่างไงบ้างครับ

พันธมิตร | จริงๆ จะแบ่งสัดส่วนอะไรเท่าไร ขึ้นอยู่กับเจ้าตัวนะครับ เพียงแต่ว่าเราเข้าไปให้แง่คิด สมมุติว่า มีลูก 3 คน จะแบ่งให้เท่ากันไหม ทำไม่แบ่งให้เท่ากันเพราะอะไร ในขณะที่ลูกคนหนึ่งไม่ได้ทำอะไรเกี่ยวกับครอบครัวเลย เกี่ยวเล่น เรียนหนังสืออยู่ หรืออะไรก็แล้วแต่

ดร.วิทย์ | ไปโซโล่อิสระอยู่ข้างนอก

พันธมิตร | หรือไม่สนใจ หรือประกาศเลยว่า ผมไม่รับธุรกิจครอบครัวเพราะผมไม่ชอบ

ดร.วิทย์ | มีแบบนี้ด้วยหรือ

พันธมิตร | มีแบบนี้ครับมีแบบนี้ เพราะฉะนั้นเนี่ย เราจะทำยังไง เราจะแบ่งสัดส่วนของหุ้น หรือกระทั่งเรื่องของ

มรดกให้เท่ากันหรือเปล่า ถ้าเราอยากมองเลยไปใน Generation ที่ 3 ถ้าเขามีลูกไม่เท่ากัน รุ่นหลานจะได้ สัดส่วนหุ้นไม่เท่ากัน เราจะทำอย่างไร หรือว่าควรจะมี 50% ไปลงทุน อย่างอื่น มีเงินปันผลมืออะไรมาแล้วค่อยไปกระจายไปตาม Family Branch หรือแบ่งแต่ละครอบครัว อันนี้ก็เป็นอีกทางออกหนึ่ง

ดร.วิทย์ | เราคุยกันมาตั้งนาน จริงๆ แล้วธรรมนูญการ อยู่ด้วยกันในครอบครัวที่เขามีความมั่งคั่งเยอะๆ นะครับ มันไม่ได้มีผลทางกฎหมายนี่ครับ

พันธมิตร | ต้องเรียบแบบนี้ว่า มันไม่ได้มีผลทางกฎหมาย แต่ว่าตามว่าถ้าเราพูดถึงกฎหมายในครอบครัว ความรู้สึกคือมันเตรียมพร้อมที่จะแตกหักแล้ว เพราะเริ่มไปอ้างข้อกฎหมาย เริ่มอะไรแล้ว การที่มี Frame Work ตัวนี้ก่อน เหมือนกันว่าเป็นกรอบ เป็นกติกาเพื่อ บอกว่าอะไรทำได้ ทำไม่ได้ เหมาะสมหรือเปล่านั้น แต่ถามว่ามีผลทางกฎหมายไหม ไม่มี แต่คำถามคือว่า เราอยากให้ครอบครัวเราไปยุ่งเกี่ยวอะไรกฎหมาย เราอยาก ขึ้นศาลหรือ ถึงตรงนั้นมันแทบจะแตกหัก และมันเสีย Concept ตรงนี้ไป ก็คือ Family มันเริ่ม Dilute Wealth มันเริ่มถูกกระจายออกไป มันไม่แกร่งเหมือนเดิม

ดร.วิทย์ | เวลาที่เราพูดถึงการทำอะไรก็ตามแต่ เราคงต้องถามว่ารูปแบบของการบริหารธุรกิจครอบครัวที่ดี มันมี Criteria อะไรบ้างว่าอันนี้คือดี เรามีตัวชี้วัดใหม่ครับ KPI มีตัวชี้วัดหรือเปล่าว่าธรรมนูญแบบนี้ดีเรียกว่าดี ธรรมนูญแบบนี้จะนำไปสู่เรื่องของ Sustainability มีไหมครับตัวพาราเมเตอร์ในการชี้วัด

พันธมิตร | จริงๆ อาจจะไม่ได้มีอะไรชัดเจนขนาดนั้นครับ แต่ว่าทางดีลอยก็มีโปรแกรมหนึ่งขึ้นมา เราเรียกว่าเป็น Best Managed Company ชื่อย่อคือ BMC เราก็จะไปดูว่าธุรกิจครอบครัวของท่านมีแผนในการดำเนินธุรกิจอย่างไร Financial Stability เป็นอย่างไร แนวทางการบริหารจัดการเป็นอย่างไร ใช้เวลาในการทำ Work Shop ไม่นาน แล้วเราก็จะได้ผลออกมา เพื่อบอกว่า องค์การท่านทำอะไรดี อะไรเป็นสิ่งที่ควรจะทำให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป นอกจากนั้น ถ้าผ่านเกณฑ์ของเรา ก็จะมีโลโก้ BMC ตัวนี้ให้ ซึ่งสามารถเอาไปใช้ใน นามบัตร หรือเอาไปไว้บน Website บริษัทท่าน เพื่อเป็นการโปรโมทว่าอย่างน้อย เหมือนติดดาวว่าร้านนี้อร่อย เราช่วยดูตรงนั้นได้ครับ

ดร.วิทย์ | สมมุติเวลาเขามี Conflict กัน บทบาทของเรา เป็นอย่างไรบ้างครับ

พันธมิตร | สิ่งที่เราเข้าไปช่วยได้ คือ เราเข้าไปนั่งเป็นหนึ่งใน Family Board

ดร.วิทย์ | เยาวอมรับเราไหม

พันธมิตร | ด้วยความที่เราเป็นคนกลาง เราไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วก็คำปรึกษาของเราที่มาจากพื้นฐานจากประสบการณ์ของเราที่เราให้บริการทางด้าน Family Enterprise Consulting ก็เรียกว่าเปิดมุมมอง เปิดโลกทัศน์ให้กับ Family นั้นๆ

ดร.วิทย์ | ผมเชื่อว่าธุรกิจขนาดใหญ่หรือแม้กระทั่งขนาดยักษ์ซึ่งเป็น Family Member น่าจะมีเรื่องของธรรมนูญอยู่ระดับหนึ่ง อันนี้เป็นคนเข้าใจของคนทั่วไป ที่นี้ครอบครัวเราต้องใหญ่ขนาดไหน ความมั่งคั่งเราต้องขนาดไหน จึงจะควรมีธรรมนูญแบบนี้แล้ว

พันธมิตร | จริงๆ ธรรมนูญครอบครัว ไม่จำเป็นต้องครอบครัวใหญ่มากต้องมี ผมว่าครอบครัวเล็กๆ

ดร.วิทย์ | คำว่าใหญ่เล็กขึ้นอยู่กับอะไร จำนวน Member หรือขนาดของ Wealth หรือว่าอะไรครับ

พันธมิตร | จริงๆ จะดูทั้ง 2 อย่างก็ได้ แต่หลักๆ หนีไม่พ้นในเรื่องจำนวนสมาชิก นักสภาพตัวครอบครัวใหญ่ๆ บางตระกูลมีเป็นร้อยคน ถามว่าสมาชิกครอบครัวเจอกันบ่อยขนาดไหน การเจอกันบางครั้งปีหนึ่งสองปีไม่เจอกันเลย หลายๆ ที่ในธรรมนูญครอบครัวยังระบุเอาไว้เรื่อง Family Outing อย่างน้อยปีหนึ่งต้องมาพบเจอกันสักครั้งหนึ่ง อยู่ด้วยกัน ที่นี้ สักที่วัน เราสามารถเชิญเข้าไปได้ คือ กลับมา Basic Concept ทำอย่างไรให้อยู่ด้วยกัน ให้รักกัน ให้กลมเกลียวกัน เพราะฉะนั้น อะไรที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้เราสามารถใส่เข้าไปในธรรมนูญได้หมด ถ้ากลับมาตอบคำถามดร. วิทย์ว่า แล้วต้องใหญ่ขนาดไหน ครอบครัวต้องมีที่ Member จริงๆ ต้องกลับมาถามตัวเองครับว่า แล้วเรามี Family Activity เราให้ความสำคัญ เราให้เวลากับครอบครัวน้อยแค่ไหนมากกว่า

ดร.วิทย์ | ดั้งที่เห็นนะครับว่า สิ่งที่เราดูในละครที่ดี เทาหลี่ก็ดี ช่องกนกก็ดี หรือแม้กระทั่งละครไทยนะครับ ในเรื่องของ Family Business ธุรกิจครอบครัวที่มีความมั่งคั่ง

ดูแล้วมันเหมือนอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้น แต่ถ้าหากมีธรรมนูญครอบครัวแล้วก็จะสามารถที่จะลดปัญหาเหล่านั้นไปได้ด้วยนะครับ วันนี้นับขอบคุณมากที่ได้คุยกับทางด้านของ Deloitte Private นะครับ ซึ่งมีความรู้ ประสบการณ์ และสามารถให้คำแนะนำในเรื่องนี้ได้เนะครับ